

VETERINÄR. Marie Jung undersöker valparna noga. Det är en trygghet både för köparen och uppfödaren

Sitter tänderna där de ska? Låter hjärtat okej? Hur ser öron och päls ut och är ryggraden rak och fin? Alla valpar ska besiktigas en vecka före försäljning. Nu är det dags för yorkarna Tindra, Tingeling, Turbo och Tummelisa.

TEXT KATARINA ARNSTAD ELMBLAD
FOTO ROGER OLSSON

Godkänd 4 yorkar på valpbesiktning

AJ. Samtliga vaccinerar mot parvo.

FINA. Tassar & klor kollas.

BIT IHOP. Bettet ska inte vara skevt.

ÖRONKOLL. Det ska vara torrt och fint.

Det tultas för fullt i det lilla valprummet på Väsbys djursjukhus. De fyra ystra yorkshireteriervalparna Tindra, Tingeling, Turbo och Tummelisa, drygt åtta veckor gamla, är här för sin första veterinärbesiktning. "Domare" är veterinär Marie Jury.

– Att få göra valpbesiktningar är kryddan i mitt arbete, det är fantastiskt att få vara med när en hund börjar sitt liv, säger Marie och ler lyckligt.

Uppfödaren Majvor Julin från kennel Mina Yorkar har med sig en fuskklapp med valparnas namn, speciella kännetecken och i vilken ordning de ska besiktigas. Stjärnan, tillika den största valpen i flocken, Tindra, ska besiktigas först.

– De väger mellan 800 och 900 gram i den här åldern, berättar Majvor.

Med STADIG HAND lyfts Tindra upp på bordet där Marie tar över och börjar kela och gosa med valpen som gärna delar med sig av blöta pussar.

Krav från Kennelklubben

Valpar ska besiktigas en vecka före försäljning. Det ger både uppfödaren och valpköparen tryggheten att valpen är felfri vid leveransen – eller att eventuella fel upptäcks.

– Det är viktigt att påbörja besiktningen direkt när de väl kommit upp på bordet eftersom de snabbt blir övermodiga och vill försöka slingra sig ur och spatsera i väg på egna äventyr, säger Marie som inte försätter någon tid.

Med vana händer börjar hon med att försiktigt öppna Tindras gap för att se att svalget ser bra ut, att det inte finns en rodnad som kan tyda på en infektion eller att något fastnat i halsen. Även gomspalt utesluts.

Därefter går hon över till att undersöka bettet, att tänderna sitter där de ska och om det finns tendens till över- eller underbett.

Att säga att Tindra njuter av besiktningen vore att ta i – hon gör sitt bästa för att komma ur Maries grepp. Men det har hon inget för. – Det är jätteviktigt att hela tiden hålla koll så att de inte pinnar i väg. Om de trillar ner från bordet så kan de göra sig rejält illa, säger Marie som övergår till att titta Tindra i ögonen. Färgen på iris ska se bra ut, pupillerna ska vara lika stora, ögonvitorna klara och ögonlocken ska inte indikera inåtrullning.

Sedan följer öronkontroll.

– Det får inte vara sekret i öronen och valpen ska inte vilja klia sig, säger Marie och konstaterar att Tindras öron är i perfekt skick.

Det är halvtid i besiktningen och Marie helt nöjd med vad hon

Därefter känner Marie igenom palperbara lymfkörtlar. Naturligtvis ska körtlarna inte vara svullna eftersom det är ett tydligt tecken på att allt inte står rätt till.

– Men man får vara extra observant när man kollar lymfkörtlarna vid öronen. Svullna körtlar behöver inte automatiskt betyda att hunden har en infektion utan kan vara orsakade av pågående tandbyte, säger Marie.

Tindra njuter av att bli smekt just runt submandibular lymfkörtlarna.

LILLA MAGEN ska kännas mjuk och det är viktigt att valpen inte visar tecken på att den har ont.

– Jag kontrollerar också att juverna är okej och sitter där de ska, att det inte finns ett navelbräck och sist känner jag över bröstbenet.

Marie tar tag i Tindra så att hon står på bakbenen för att komma åt att kontrollera lymfkörtlarna vid knäveckan. Hon känner på ryggraden som ska vara rak och fin. Det ska inte ömma vid tryck längs ryggen. Hon klämmer på den pyttelilla svansen som inte får ha några knutor och kontrollerar samtidigt att knäskålarna känns bra och att benen är rörliga och smidiga.

ATT UNDERSÖKA TASSARNA är viktigt, inte minst för att se att klorna ser bra ut, förklarar hon sedan.

– Redan vid tre veckors ålder började jag klippa klorna på mina valpar. Men det är viktigt att inte ta för mycket så att man riskerar att komma åt pulpan. Då har man en hund som kommer att vara rädd för att få sina klor klippta resten av livet, säger Majvor.

En titt på pälsen räcker för att ge en indikation på att något inte står rätt till. Den ska inte vara matt. Men Tindra har en mycket fin päls och blåtonen i huden visar att hon kommer att få en silkesfin pälskrud så småningom. Ett besked som Majvor gläds åt.

Ett par moment kvarstår innan Tindra kan få krypa in till tryggheten i transportburen igen.

Marie lyfter snabbt upp bakbenen på Tindra och konstaterar:

– Genitalierna ser bra ut.

När stetoskopet åker fram tystnar alla i rummet. Tindra ställs på bakbenen och Marie trycker stetoskopet mot valpens hjärta för att utsluta blåsljud, andra missljud eller rytmrubbning.

– Eftersom hundens hjärta sitter i mitten av bröstet är det viktigt att lyssna på båda sidor om bröstbenet. Vissa saker kan bara höras på vänster sida och andra ljud hör man bara på höger sida. Det är alltså inte alls som med människohjärtan, säger Marie och kramar om Tindra som klarat besiktningen.

05/04/2012

TUMMELISA. Klara ögonvitor, bra pupiller.

ID-MÄRKNING. Nålen är grov och gör ont.

Valpbesiktning

1. Tänder och svalg
2. Ögon
3. Öron
4. Lymfkörtlar
5. Bröstben
6. Mage
7. Rygggrad
8. Svans
9. Genitalier
10. Juver
11. Tassar och klor
12. Leder
13. Päls och hud
14. Hjärtat

Dessutom vaccineras valpen mot parvo samt ID-märks. För vissa raser krävs också friröntgade höft-, armbågs- och knäleder samt ögonlysning.

DOKUMENTATION. Veterinärbesiktningens resultat noteras på papper.

BESIKTIGAD & KLAR. Både veterinär och matte är nöjda. Yorkshirerterrierna är godkända och redo att flytta till sina nya hem.

och minstingen Tummelisa på sin tur.

Alla klarar sina besiktningar med glans, med bara ett plump i protokollet för Tummelisa som har några tänder som inte riktigt sitter som de ska.

– Men det kan mycket väl rättas till av sig självt så småningom, säger Marie.

Majvor tar emot beskedet med ro.

– Det är en lika fin hund även om den skulle ha ett skevt bett.

Är man ovan kan det kännas lite pirrigt att få sina valpar bedömda, tycker Majvor.

– Nu känner jag en stor trygghet i att få veta hur mina valpar mår.

Den enda hanhunden Turbos testiklar kontrolleras så att de har fallit på plats.

– Det är ingen fara för en valp, men om testikeln inte trillat ner när hunden fyllt ett år bör den kastreras eftersom man inte ska avla på en kryptorchid hund. Det är viktigt att operera bort testikeln som ofta sätter sig i magen eller ljumsken och om den inte plockas bort är risken stor att den utvecklas till en testikeltumör.

NÄR MARIE KOLLAT IGENOM alla valparna noga är det dags för ett lite mer smärtsamt, men nödvändigt ingrepp, som också ingår i en valpbesiktning. Fyrtingarna vaccineras mot parvo.

Veterinärassistenten Miriam Oksanen har förberett fyra sprutor och tar ett nappatag om nacken på en av valparna där hon först

desinficerar området innan hon sticker till.

Protester i form av ynkliga gnyenden hörs och alla tittar vi medlidsamt på den lilla stackaren.

Men sprutan är inget mot vad som komma skall. Miriam plockar fram en spruta modell större med en betydligt grövre nål med vilken hon ska föra in ett mikrochip, av ett risgryns storlek, i nacken.

NU YLAS DET högljutt från bordet. Detta var ingen rolig upplevelse, men nödvändig.

– Chippet är individuellt och unikt för just denna hund och om hunden försvinner så kan man lätt ta reda på ägaren genom att läsa av chippet med en särskil läsare.

– En valp ska ju inte vara loj, säger Marie som hela tiden har studerat lynnet hos hundarna. Men det kan man sannerligen inte anklaga Tindra, Turbo, Tingeling och Tummelisa för. De håller turbofart. Nästan hela tiden. ■

STOLT. Majvor Julin tycker det känns tryggt att veta att valparna är friska.

